

Užívání návykových látek přináší problémy nejen v oblasti sociální, ale i právní. Je spojeno s pácháním trestné činnosti a souvisí s ním i řada rizik zdravotních. Negativně ovlivňuje celkovou kvalitu života jednotlivců a jejich okolí. Návykové látky představují široký pojem, který zahrnuje značný okruh látek, od drog alkoholových i nealkoholových, léků, látek jinak komerčního charakteru jako jsou lepidla, ředitla, určených k technickému použití, až po látky přírodní jako jsou některé houby a další. Trestní právo vychází z definice uvedené v ustanovení § 89 odst. 10 trestního zákona, které definuje návykové látky podle jejich vlastností.

Tato práce se zabývá problematikou návykových látek, zejména trestnou činností spojenou se zneužíváním nelegálních drog. Vzhledem ke značné šíři tématu a po dohodě s vedoucím rigorózní práce je zaměřena především na tzv. „drogové trestné činy“, tj. trestné činy obsažené v ustanovení § 187 až § 188a trestního zákona.

Úvodní kapitola se věnuje obecnějšímu pohledu na problematiku návykových látek, zejména rizikům spojených se zneužíváním těchto látek a vymezení souvisejících pojmu. Ve druhé kapitole je charakterizována současná drogová scéna. Třetí kapitola podává ucelený přehled právní úpravy drogových trestních činů. V samostatné podkapitole jsou nastíněny některé formy alternativního řešení trestné činnosti drogově závislých osob. Další podkapitola se zabývá vývojem registrované drogové kriminality v posledních letech na základě statistických údajů Policie ČR, Ministerstva vnitra a Ministerstva spravedlnosti. Čtvrtá kapitola rozebírá připravovanou rekodifikaci trestního

¹⁾ Ústřední motiv prvního vládního dokumentu „Konceptce a program protidrogové politiky na období 1993 - 1996“, převzato z mezioborové studijní monografie „Drogy a drogové závislosti“, str. 35.

práva hmotného, týkající se ustanovení tzv. drogových trestních činů (současný § 187 až § 188a trestního zákona). Pátá kapitola porovnává drogovou legislativu v některých členských státech Evropské unie. Závěrečná kapitola charakterizuje protidrogovou politiku v České republice a její základní strategie - snižování nabídky drog (pomocí represe), snižování poptávky po drogách (prevence) a snižování rizik s jejich užíváním spojených (tzv. harm reduction).